

Dokumentation: Så använder vi AI i biståndet. Seminarium 17/9

Här följer en dokumentation från seminariet den 17/9 om hur AI kan användas i biståndet. [Läs också en artikel som du hittar här.](#)

[Anmäl dig till slutseminarium den 19 november.](#)

Medverkande

- Henrik Hansson, chef för teknikutveckling på Läkarmissionen
- Felicia Wede, ansvarig för programresultat och utbildningsmaterial vid ICLD
- Maria Taddese, chef för affärsutveckling på We Effect
- Toni Dell Aquila från Cap Gemini.
- Moderator: David Isaksson, chefredaktör för Global Bar Magazine.

Bakgrund

Användningen av AI har exploderat och i praktiken finns det inte några digitala informationstjänster som inte använder sig av AI-teknik i hanteringen av data, det som ofta kallas för LLM, Large Language Models. Samtidigt är det välkänt att de svar som AI ger inte alltid är korrekta. Eller för att uttrycka det tydligare: ibland fabulerar AI-tjänster som ChatGPT vilt.

Det Vinnovafinansierade AI-projektet *AI Prototyping in Development* har som övergripande syfte att se hur tekniken kan hjälpa till att hantera stora interna datamängder från rapporter, studier och annat för att därmed kunna underlätta både rapportering och beslutsfattande. Förutom de tre organisationerna har teknikkonsultföretaget CAP Gemini arbetat med att utveckla själva modellens anpassning.

På seminariet berättade de organisationer som driver projektet om vilka erfarenheter de gjort hittills, vad som gått bra och andra vad organisationer som ska inleda sin AI-resa bör tänka på. Stort utrymme kommer att lämnas för frågor och diskussioner.

Hur fungerar den nya branschspecifika Ai-modellen?

Den nya Ai-modellen har tagits fram av konsultföretaget Cap Gemini. Den bygger på Chat GPT, men har tränats på att utföra de uppgifter som frekvent kan behöva göras på olika avdelningar i en biståndsorganisation; till exempel att sammanställa data till rapporter och utvärderingar, och formulera ansökningar och olika typer av kommunikation.

Modellen anpassas efter varje organisations behov genom att deras interna data laddas upp i systemet. Modellen har då inte bara tillgång till organisationsspecifik information, utan kan även imitera organisationens språk och tidigare output. Ai-systemet är också uppkopplat mot det öppna nätet. Det kan möjliggöra jämförelser med andra organisationer och eventuella lagar och regler som påverkar organisationen. Nyligen publicerad information från organisationen, som kan ta tid att ladda upp i systemet, kan genom uppkopplingen också inkluderas i AI-modellens output.

Hur kan den inkorporeras i en biståndsorganisations verksamhet?

Många biståndsorganisationer har stora mängder data som samlats in under lång tid och som organisationerna har svårt att överblicka och använda sig av fullt ut, ”Våra historiska synder” som Henrik Hansson på LM international uttryckte det. I denna finns också underliggande data som inte nödvändigtvis har hunnit analyseras och därmed inte har kunnat användas av organisationen. Att hinna reda ut och sortera denna data kan ta lång tid och är inte något som det alltid finns resurser för. Där kan AI vara ett bra redskap för att sammanställa kunskap som kan tillämpas för framtida projektplanering,

Läkarmissionen, We Effect och ICLD har som deltagare i pilotprojektet också testat Ai-modellen i sin verksamhet. De berättade om användningsområden inom datasammanställning och kommunikation.

Inom kommunikation så upplevde ICLD:s Felicia Wede att modellen till skillnad från öppna Ai-modeller, som Chat Gpt och Copilot, på ett mer nyanserat sätt kan värdera innehållet i något man skrivit. Den har också en större förmåga att lägga ut orden än de öppna Ai-modellerna och kan producera ett första utkast till en detaljerad text i stället för en kortfattad punktlista.

Organisationerna har också alla använt modellen för att sammanställa data för till exempel rapportering. Organisationerna arbetar med stora mängder kvalitativa data som kan vara tidsödande att sammanställa. För detta ska verktyget vara effektivt, men det har vissa felkällor.

Vilka risker finns det med AI?

Hallucinationer

Den största risken med pilotprojektets Ai-modell är att den, likt andra generativa Ai-system, ibland hallucinerar. Det betyder att den hittar på information som inte finns i någon av källorna. Under pilotprojektets gång så har de arbetat på att minska frekvensen med vilken detta händer, något de också lyckats med. För att motverka risken att hallucinerat material används så bör man be AI-modellen ange källor till de påståenden den gör. Informationen bör sedan verifieras genom källan.

Förståelse för organisationernas data

Den största motsättningen till att AI-modellen ska kunna sortera i, förstå och tillämpa organisationens interna data, är att den inte alltid är organiserad på ett förutsägbart och tydligt sätt. Henrik Hansson formulerade problemet som: “datan vi har är ju på ett sätt våra ackumulerade synder.” Alla typer av otydlighet som filens namn, metadata dålig styckesindelning, sidbrytningar, inkonsekvent rubriksättning och hopblandning av olika typer av dokument, gör att AI-modellen kan missförstå eller dra felaktiga slutsatser. I de flesta fall är alltså bristerna i output en konsekvens av inputens kvalitet.

Datasäkerhet och integritet

Frågan om ifall arbete med AI kan äventyra datasäkerhet lyftes. Många organisationer arbetar med personuppgifter, ibland till personer som lever under ett direkt hot. Detta har dock tagits höjd för i testmodellens konstruktion. Modellen är för varje organisation ett slutet kretslopp och all data är krypterad i flera lager. Den som ska hantera känslig data måste alltså försäkra sig om att den har ett system som är säkert.

Men vad händer om vi låser in vår data?

Om humanistiskt och ekologiskt orienterade organisationer låser in sin data, och den data som finns på internet blir mer polariserad – vad händer med språkmodeller som tränas på alltmer hatisk data?

Det här har andra organisationer gjort hittills

My Right: De använder Chat GPT och har ingen tydlig struktur – hallucinationer gör att man måste kvalitetssäkra och olika anställda är olika duktiga på det.

Naturskyddsföreningen: Det ser olika ut på olika avdelningar, de ska använda co pilot, men i vilken grad det följs är oklart. Använder inte AI till någon större analys, men till exempel för att göra text mer koncis eller för att ta fram FAQ.

Sverige för UNHCR: Nyttjar Microsoft Copilot, men deras IT-avdelning jobbar mer med att ta fram egna agenter. De skulle ha nytta av den här typen av verktyg. UNHCR har ett globalt intranät, men varje landskontor har sin data som de har svårt att se att alla skulle kunna få tillgång

Water Aid: de gick in ganska tidigt i ett pilotprojekt med militär IT-personal som jobbade i ett projekt. I och med att de allmänna generativa modellerna blev tillgängliga så avslutade de sitt engagemang. Idag finns dock behov av slutna system och mer skyddad data igen så kanske behövs något liknande engagemang återupptas.

Vilka andra projekt finns det?

Detta pilotprojekt är sannolikt det första i sitt slag i Sverige. Internationellt finns det flera andra projekt. Bland annat så har [Gannet](#) utvecklat verktyg som fokuserar på humanitära kriser. Plan och Microsoft driver också ett gemensamt projekt i form av en intern miljö

Trender att hålla koll på

Den generella trenden är att det utvecklas allt fler specialiserade verktyg inte minst agenter som ytterligare automatiserar tjänster.

Anmäl dig till slutseminarium den 19/11 15.00-18.00

Den 19/11 ordnar vi ett slutseminarium i samarbete med Norrsken House.

Läs mer på länken och anmäl dig där.